

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 15. avgusta 2014. god.
Br.ref.:RK703/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI06/14

Podnosilac

**Olga Petrović, Svetolik Patrnogić, Vesna Dejanović i
Miroslava Ivanović**

**Ocena ustavnosti
presude Osnovnog suda u Uroševcu, Pc. br. 559/10
od 18. septembra 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su Olga Petrović, Svetolik Patrnogić, Vesna Dejanović, sa prebivalištem u Kragujevcu, Republika Srbija, i Miroslava Ivanović sa prebivalištem u Roscoe, Sjedinjene Američke Države.

2. Prvi podnosilac zahteva (gđa Olga Petrović) na osnovu punomoćja da proda nepokretnost u vlasništvu četvrtog podnosioca (gđe Miroslave Ivanović), tvrdi da je zastupnik četvrtog podnosioca.

Osporena odluka

3. Podnosioci zahteva osporavaju presudu Osnovnog suda u Uroševcu, Pc. br. 559/10 od 18. septembra 2013. god., koja je navodno uručena privremenom zastupniku podnosioca zahteva imenovanom *ex officio* od strane Osnovnog suda u Uroševcu neodređenog dana.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti presude Osnovnog suda u Uroševcu, Pc. br. 559/10 od 18. septembra 2013. god.
5. Podnosioci zahteva tvrde da je osporena presuda doneta kršeći njihovih prava garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), posebno član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i član 46 [Zaštita Imovine] Ustava. Podnosioci zahteva, takođe, tvrde da su njihova prava garantovana članom 6 Evropske konvencije za ljudska prava povređena.
6. Pored toga, podnosioci zahteva traže da Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) uvede privremenu meru „*nalaganjem Opštinskoj Katastarskoj Kancelariji Uroševac da briše pravo svojine I. B. na katastarskoj parceli broj P-7221709202323-o KO Uroševac u ukupnoj površini 1917m² i uspostavi prethodno stanje, odnosno izvrši upis prava svojine Julijane Patrnogić*”.

Pravni osnov

7. Član 113.7 Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

8. Dana 20. januara 2014. god., podnosioci su podneli zahtev Sudu.
9. Dana 31. januara 2014. god., predsednik Suda je na osnovu odluke GJR. KI06/14 imenovao sudiju Kadri Kryeziu za sudiju izvestioca.
10. Dana 31. januara 2014. god., predsednik Suda je na osnovu odluke KSH. KI06/14 imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović.
11. Dana 10. februara 2014. god., Sud je obavestio podnosiocice o registraciji zahteva. U istom pismu, tražilo se od podnosioca da podnesu Sudu popunjen obrazac zahteva

i osporenu presudu. Pored toga, Sud je tražio od prvog podnosioca zahteva (gđa Olga Petrović) da podnese punomoćje da zastupa četvrtog podnosioca (gđa Miroslava Ivančić) pred Sudom.

12. Istog dana, Sud je obavestio i Opštinski sud u Uroševcu o zahtevu.
13. Dana 10. februara 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu u punom sastavu da odbije zahteva za privremenu meru do konačnog ishoda zahteva. Istog dana, Sud je u skladu sa članom 27. Zakona i u skladu sa pravilima 55 (4) i 56 (3) Poslovnika, odlučio da odbije zahtev za privremenu meru.
14. Dana 5. marta 2014. god., podnosioci zahteva gđa Olga Petrović, g. Svetolik Patrnogić i gđa Vesna Dejanović podneli su popunjen obrazac zahteva i kopiju osporene presude. Međutim, prvi podnosilac zahteva (gđa Olga Petrović) nije podnela punomoćje za četvrtog podnosioca (gđa Miroslava Ivančić).
15. Dana 19. maja 2014. god., nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je donelo jednoglasnu odluku da odloži većanje i traži od Osnovnog suda u Uroševcu da podnese Sudu spise predmeta Pc. Mo 599/10.
16. Dana 2. juna 2014. god., Sud je primio spise predmeta Pc. Mo 599/10 od Osnovnog suda u Uroševcu.
17. Dana 26. juna 2014. god., sudija Kadri Kryeziu je obavestio Sud pismenim putem o svom izuzeću sa sednica razmatranja za period juni – juli 2014. godine, sve dok Sud ne donese odluku o tvrdnjama pokrenutim protiv njega.
18. Dana 1. jula 2014. god., predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI06/14 zamenio sudiju Kadri Kryeziu kao sudiju izvestioca, imenujući sudiju Snezhana Botusharova na njegovo mesto.
19. Dana 4. jula 2014. god., nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

20. Dana 23. oktobra 2000. god., predak podnosilaca zahteva Julijana Patronogić je postigla sporazum sa B. I. za kupovnu cenu nepokretnosti upisane na katastarskoj parceli (br- P 72217092-02323-0) u Uroševcu.
21. Dana 5. februara 2008. god., predak podnosilaca zahteva Julijana Patrnogić je potpisala punomoćje u javnoj beležnici u Tetovu, Republika Makedonija, davajući punomoćje A. I. da koristi, proda i prenese nepokretnost trećim licima.
22. Dana 26. aprila 2011. god., Osnovni sud u Kragujevcu, Srbija, doneo je rešenje br. 0-517/10 i 0-518/10 i potvrdio, *inter alia*, da se zaostavština pokojne Julijana

Patrnogić sastoji od nepokretnosti u Uroševcu u površini od 1, 46.71 ha. Istim rešenjem, 22 rođaka, uključujući i četiri podnosioca zahteva, proglašeni su naslednicima pokojne Julijane Patrnogić. U ovom rešenju, jasno su navedene adrese svih 22 naslednika pokojne Julijane Patrnogić, uključujući četiri podnosioca zahteva.

23. Neodređenog dana, B. I. je podneo tužbu Opštinskom sudu u Uroševcu tražeći priznavanje prava na nepokretnost upisanu na katastarskoj parceli (br- P 72217092-02323-0) u Uroševcu u površini od 00.19,17 koju je on navodno kupio od Julijane Patrnogić u martu 1992. godine. Svih 22 naslednika pokojne Julijane Patrnogić, uključujući četiri podnosioca zahteva, bili su tužene stranke u ovom postupku.
24. Dana 29. jula 2013. god., Osnovni sud u Uroševcu doneo je odluku C. br. 559/10 o imenovanju privremenog zastupnika Ilmi Piraj, jer su navodno nedostajale adrese svih 22 naslednika pokojne Julijane Patronogić, uključujući četiri podnosioca zahteva.
25. Dana 18. septembra 2013. god., glavna javna rasprava je održana u prisustvu privremenog zastupnika Ilmi Piraj, advokata iz Uroševca.
26. Istog dana, Osnovni sud u Uroševcu, doneo je osporenu presudu (C. br. 559/10) i usvojio tužbu za priznavanje prava na nepokretnost od strane B. I. Podnosioci zahteva i drugih 18 naslednika Julijane Patrnogić su bili obavezni da omoguće B. I. da registruje pravo na svojину u odgovarajuće zemljišne knjige u Uroševcu.
27. U obrazloženju osporene presude je navedeno da *“sud je utvrdio da od dana kupoprodaje predmetne nepokretnosti, tj. 1992 godine pa sve do danas između stranaka nije bilo spornih činjenica, da je tužilac ostavilji tuženika isplatio u celosti ugovorenu cenu, dok je ostavilja iste godine predala tužiocu u posed i na slobodno raspolaganje predmetnu nepokretnost, u čijoj se neprekidnoj i mirnoj državini nalazi i sada pa, prema tome, ispunjeni su svi zakonski uslovi za utvrđivanje prava svojine po osnovu održaja u smislu člana 28. al. 4. Zakona o osnovnim imovinsko-pravnim odnosima”*
28. U obrazloženju osporene presude, navedeno je da je privremeni zastupnik *„...određen od strane suda, da zastupa tuženike zbog njihovih nepoznatih adresa, na početku je izjavio da osporava tužbu i tužbeni zahtev, dok je nakon izvođenja dokaza, u svojoj završnoj reči istakao da smatra da je na osnovu svih izvedenih pismenih dokaza ceo kupoprodajni postupak zaključen u 2008. godini kada je i izvršena isplata celokupne kupoprodajne cene“.*
29. Dana 27. novembra 2013. god., javni beležnik Nexhat Sh. Qorroli obavestio je advokata Miloša Petkovića iz Štrpca, kao punomoćnika zakonskih naslednika pokojne Julijane Patronogić, o sledećem: *“Upućivanje na parnicu je neophodno, s obzirom da je notar konstatovao da se o nepokretnoj imovini koja je predmet zaostavštine vodi parnični postupak i sud je doneo sudsku presudu kojom je*

priznao pravo svojine B. I. iz s. Grebno na katastarskoj parceli sa brojem P-72217092-02323-0 u ukupnoj površini od 1917 m². Po presudi suda izvršene su i promene u katastarskom operatu u Opštini Uroševac.”

Navodi podnosioca

30. Podnosioci zahteva tvrde *“postupak koji je vođen i okončan ...Osnovni sud u Uroševcu je povredio pravila postupka, jer nije dostavio tužbu na odgovor niti je uputio pozive za raspravljanje pred sudom, već je bez poštovanja procedure tuženima postavio privremenog zastupnika, iako je očigledno da su tužiocu bili poznati svi podaci o tuženima, pa samim tim i podaci o njihovim adresama“.*
31. Podnosioci zahteva tvrde da se njihove adrese nalaze u rešenju Osnovnog suda u Kragujevcu na koju se osporena presuda poziva *“tako da je jasno da su postupci tužioca, privremenog zastupnika i suda bili nezakoniti u cilju sprečavanja podnosilaca zahteva i drugih naslednika da brane svoja imovinska prava i interese pred sudom“.*
32. Podnosioci zahteva dalje tvrde da nisu mogli da uspostave kontakt sa privremenim zastupnikom koji nije odgovarao na njihove telefonske pozive i elektronsku poštu.
33. Prema tome, podnosioci zahteva smatraju da je njihovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje i njihovo pravo na imovinu garantovano članom 31. Ustava, kao i njihovo pravo na imovinu garantovano članom 46. Ustava, bilo povređeno.

Prihvatljivost zahteva

34. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosilaca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.
35. Što se tiče ovog zahteva, Sud primećuje da, dok su prva tri podnosioca (gđa Olga Petrović, g. Svetolik Patronogić i gđa Vesna Dejanović) podneli Sudu obrazac zahteva i kopiju osporene presude, prvi podnosilac (gđa Olga Petrović) nije podnela Sudu punomoćje za četvrtog podnosioca (gđa Miroslava Ivančić).

a) Ocena prihvatljivosti zahteva podnetog od strane prva tri podnosioca

36. Što se tiče prvih tri podnosilaca zahteva (gđa Olga Petrović, g. Svetolik Patrnođić i gđa Vesna Dejanović), Sud primećuje da u skladu sa članom 232. Zakona o parničnom postupku Republike Kosovo (2009/03-L-006 od 29. jula 2008. god.) podnosioci zahteva su imali pravo da podnesu zahtev za ponavljanje postupka. Član 232.1 Zakona o parničnom postupku, navodi sledeće:

“Postupak okončan pravosnažnom odlukom se može obnoviti na predlog stranke:

- a) *ukoliko stranki sa nezakonitim delovanjem, a posebno u slučaju nepozivanja na ročište njoj nije data mogućnost da učestvuje na razmatranju glavne stvari*”.
37. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. stav 7 Ustava, koji propisuje:
- “Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
38. Sud se poziva i na član 47.2. Zakona, koji propisuje:
- “Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.*
39. Pored toga, Sud se poziva i na pravilo 36 (1) a) Poslovnika, koje propisuje:
- “(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:
(a) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke, ili...”.*
40. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povrede ustavnih prava. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera Ustava (vidi rešenje o neprihvatljivosti: *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo*, KI41/09, od 21. januara 2010. god., i vidi *mutatis mutandis*, ESLJP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).
41. Sud takođe podseća da u skladu sa principom supsidijarnosti, podnosioci zahteva su obavezni da iscrpe sva pravna sredstva propisana zakonom, kao što je propisano u članu 113.7 i drugim gore navedenim zakonskim odredbama. Dakle, podnosioci zahteva su trebali da podnesu zahtev kao što je gore navedeno.
42. Dakle, obzirom da podnosioci nisu nastavili sa zahtevom u propisanom roku, odgovorni su ako se njihov zahtev proglašeni neprihvatljivim, jer se to smatra odricanjem od prava na dalji postupak o osporavanju povrede ustavnog prava (Vidi slučaj KI16/12, podnosilac zahteva *Gazmend Tahiraj*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 22. maja 2012. god.).
43. Sud, takođe, smatra da samo sumnja u pogledu slučaja, nije dovoljna da isključi podnosiocima zahteva od svojih obaveza na pravovremenu žalbu pred nadležnim organima (Vidi *Whiteside protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, odluka od 7. marta 1994. god., zahtev br. 20357/92, DR 76, p.80 i slučaj KI16/12, podnosilac zahteva *Gazmend Tahiraj*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 22. maja 2012. god.).

44. U ovom slučaju, Sud nalazi da prva tri podnosioca zahteva nisu iscrpeli sva delotvorna pravna sredstva prema zakonima na Kosovu, kako bi Sud razmatrao njihovu tvrdnju o ustavnosti presude Osnovnog suda u Uroševcu.

b) Prihvatljivost zahteva podnetog od strane prvog podnosioca u ime četvrtog podnosioca

45. Što se tiče zahteva podnetog od strane prvog podnosioca (gđa Olga Petrović) u ime četvrtog podnosioca (gđa Miroslava Ivančić), Sud se poziva na pravilo 36 (3) c) koje propisuje:

“Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva:

c) kada je zahtev podnelo neovlašćeno lice”.

46. Sud primećuje da je gđa Miroslava Ivančić opunomoćila prvog podnosioca zahteva (gđa Olga Petrović) da „*proda njen suvlasnički udeo od 1/6 predmetne nepokretnosti koji je upisan u posedovnom listu broj 491 KO Uroševac...*“. Međutim, gđa Ivančić nije opunomoćila prvog podnosioca zahteva (gđa Olga Petrović) da je zastupa pred Ustavnim sudom.
47. Shodno tome, što se tiče četvrtog podnosioca (gđa Inavčić), zahtev je podnela neovlašćena stranka.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (1) a) i 36 (3) c) Poslovnika, na sednici održanoj 4. jula 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev prva tri podnosioca (gđa Olga Petrović, g. Svetolik Patrnogić i gđa Vesna Dejanović) neprihvatljivim, jer nisu iscrpljena sva pravna sredstva propisana zakonom;
- II. DA PROGLASI zahtev četvrtog podnosioca (gđa Miroslava Ivančić) neprihvatljivim, jer je podnela neovlašćena stranka;
- III. DA DOSTAVI odluku strankama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona; i
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani